

Sygn. akt I UK 47/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z odwołania R. M. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
Oddziałowi w Białymstoku

o emeryturę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 listopada 2015 r.,

skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 14 października 2014 r., sygn. akt III AUa 237/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 października 2014 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w sprawie z odwołania R. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Białymstoku w przedmiocie prawa do emerytury, zmienił zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalił odwołanie.

Ubezpieczony zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej oraz potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości. W ocenie odwołującego się oczywista zasadność skargi wynika z tego, że Sądy obu instancji w sposób całkowicie rozbieżny ustosunkowały się do wymiaru pracy i oceny charakteru czynności wykonywanych przez odwołującego się w gospodarstwie rodziców. Sąd Apelacyjny dysponując tym samym materiałem dowodowym co Sąd pierwszej instancji dokonał jego oceny w

sposób całkowicie odmienny. Już ta rozbieżność orzecznictwa sądów stanowi w ocenie skarżącego przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Problem dotyczy zdaniem ubezpieczonego również fundamentalnych zasad funkcjonowania niedużych lokalnych społeczności na obszarach wiejskich.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Wniesiona w sprawie skarga nie wykazała znaczenia jej rozstrzygnięcia dla realizacji tej publicznoprawnej funkcji skargi kasacyjnej, względnie potrzeby ujednolicenia orzecznictwa sądów powszechnych i rozwoju jurysprudencji.

Powołanie się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania przez autora skargi, że na podstawie tych samych przepisów prawnych w różnych sprawach tego samego rodzaju podejmowane są rozbieżne rozstrzygnięcia sądowe, które nie znajdują przekonującego uzasadnienia w różnicach wynikających z ustaleń sądu dotyczących okoliczności faktycznych lub prawnych w tych sprawach. Konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a nadto przedstawienie przez skarżącego własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2003 r., I PZ 124/02, LEX nr 1130960; z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej wskazanych kryteriów. Skarżący nie wskazuje nawet w stosunku do jakich przepisów istnieje w jego ocenie potrzeba wykładni. Ponadto rozbieżność w orzecznictwie sądów, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., nie może być utożsamiana z rozbieżnością

w sposobie interpretacji lub stosowania przepisów prawnych przez sąd pierwszej oraz sąd drugiej instancji w związku z orzekaniem w tej samej sprawie (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2004 r., I PK 557/02, LEX nr 79070).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się ponadto na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przytoczenia stosownych argumentów, uwzględniających specyfikę tej podstawy warunkującej pozytywne rozpoznanie wniosku podmiotu wnoszącego skargę kasacyjną. Pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2007 r., I CSK 100/07, niepubl.; z dnia 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, Lex 560541). Istotne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Z uzasadnienia skargi kasacyjnej nie wynika oczywista zasadność w przedstawionym powyżej znaczeniu. Sąd Najwyższy nie widzi sprzeczności z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, ani oczywiście błędnej, widocznej na pierwszy rzut oka wykładni lub widocznego w taki sposób niewłaściwego zastosowania prawa, a tylko w takiej sytuacji wskazana przesłanka uzasadnia przyjęcie skargi. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi sprowadza się bowiem w zasadzie do podważania oceny dowodów dokonanej przez Sąd drugiej instancji odnośnie do pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców. Wywody skarżącego stanowią w istocie polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, co, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., uchyla się spod kontroli kasacyjnej. W tym zakresie podnoszone w uzasadnieniu wniosku zarzuty oderwane są od dokonanych przez Sąd odwoławczy ustaleń faktycznych w

sprawie, które byłyby zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. wiążące w razie merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej. Ponadto w podstawach skargi kasacyjnej podniesiono jedynie zarzuty naruszenia prawa materialnego.

Sąd Najwyższy orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.